

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

2 בספטמבר 2010

ועדת הבדיקה של מועצת זכויות האדם של האו"ם בעניין המשט שלחה צוותי בדיקה לירדן ולתורכיה והחלה לראיין נוסעים מה"מרמרה" בג'נבה ובלונדון. המתודולוגיה בה נוקטת הוועדה, כמו גם נוסח כתב המינוי שלה, מגלמים סבירות גבוהה לתוצאות מוטות לרעת ישראל, בכל הנוגע לתיאור האירועים על גבי ה"מרמרה" ולמשמעותם

כללי

1. **ועדת הבדיקה של מועצת זכויות האדם של האו"ם** ("Fact-finding mission"), שהוקמה לבדיקת אירועי המשט, **שיגרה לאחרונה צוותי בדיקה לתורכיה ולירדן**. הצוותים הללו שהו **בתורכיה** בין ה-22 ל-29 באוגוסט **ובירדן** אמורים לשהות בין ה-29 באוגוסט ל-4 בספטמבר, ולראיין עדי ראיה ואנשי ממשל. צוות טכני-משפטי, שנשלח לתורכיה, אמור לבדוק את הספינה "מאוי מרמרה". **בנוסף לכך החלו מומחים מטעם הועדה במחצית השניה של אוגוסט לראיין עדי ראיה בלונדון ובג'נבה.**

2. ניתוח כתב המינוי של הוועדה, ובחינה ראשונית של המתודולוגיה של עבודת הצוות בירדן, כפי שהיא מסתמנת בשלב זה, **מגלמים סבירות גבוהה למסקנות בלתי מהימנות ומוטות לרעת ישראל**. הגם שלא ברור כיצד יפעלו מובילי הוועדה, גורמי העבודה שלה מסתמנים כמיישמים מתודולוגיה, המזכירה את דו"ח גולדסטון, של היעדר מוחלט של איזון והטיה ברורה ושיטתית לצד הפלסטיני, בהיבט הנרטיב של חמאס, ודעה קדומה ומעוצבת מראש לגבי הצד הישראלי.¹

¹ ראו מסמך מרכז המידע: "[התנהלות חמאס ואופיו של איום הטרור מרצועת עזה](#), בחינת תכני דו"ח גולדסטון לעומת [הממצאים העובדתיים](#)", כרך א', עמ' 12-13.

פעילות הועדה בירדן

3. ביטאון האחים המוסלמים בירדן, **אלסביל**, דיווח (29 באוגוסט) כי יו"ר ועדת "עורק החיים" הירדנית המהנדס **ואא'ל אכרם אסעד אלסקא** מסר, **שועדת האו"מ חילקה שאלונים לירדנים אשר היו על הספינה "מאוי מרמרה"**. לדבריו המשתתפים אשר קיבלו את השאלונים יתארו באמצעותם את ההתרחשויות שאירעו בהפלגה וימסרו חוות דעתם והערותיהם על התנהגות החיילים הישראלים (שלטענת אלסקאא' "הרגו בזדון" תשעה משתתפים תורכיים).

4. **ואא'ל אלסקא**, יו"ר ועדת "עורק החיים" הירדנית, עמד בראש המשלחת הירדנית למשט האחרון ושהה על גבי ה"מרמרה". **אלסקא הינו מהנדס במקצועו, יו"ר התאחדות המהנדסים הירדניים וחבר ותיק בתנועת האחים המוסלמים, שהיה לה ייצוג בולט על ה"מרמרה"**.

ואא'ל אלסקא, ששהה על גבי ה"מרמרה", במהלך מסיבת עיתונאים שנערכה לאחר שובו לירדן (bokra.net).

5. יוזכר כי המשלחת הירדנית, בה השתתפו 31 נוסעים, הייתה אחת משתי המשלחות הערביות הגדולות, שהיו על גבי ה"מרמרה" (לצד המשלחת האלג'יראית שמנתה 32 אנשים). בקרב המשלחת הירדנית בלטו שתי קבוצות של פעילים, **שהמכנה המשותף שלהן הינו עוינות עזה לישראל:**

א. **פעילים הקשורים לאחים המוסלמים, המהווים את גורם האופוזיציה העיקרי בירדן**, הן מבחינת גודלה והן מבחינת מידת השפעתה בקרב הציבור (התנועה בירדן מורכבת בעיקרה מפלסטינים, אך מכילה גם עבר-ירדנים). **התנועה בירדן הינה חלק מתנועת האחים המוסלמים העולמית**, אך בירדן היא מהווה אופוזיציה לגיטימית למשטר. **האחים המוסלמים מובילים קו אנטי-ישראלי מובהק וקוראים לביטול הסכם השלום בין ירדן לישראל**. הזרם היותר רדיקלי בתוכם חותר **להידוק הקשרים עם חמאס ומביע תמיכה בשימוש באלימות ובטרור נגד ישראל**.

ב. **פעילי האיגודים המקצועיים בירדן** - בירדן החברות באיגוד מקצועי הינה חובה, ועל כל עובד להיות רשום באיגוד המתאים לו. איגודים אלה עושים שימוש בבסיסם הארגוני על מנת לקדם רעיונות ואינטרסים פוליטיים, וכך מהווים **כלי מרכזי מסורתי בידי האופוזיציה הירדנית**, באופן החורג מתפקידם הכלכלי-מקצועי. **האיגודים מובילים**

באופן מסורתי את המאבק נגד הנורמליזציה עם ישראל בממלכה ומטעמים פועלת גם "הועדה למאבק בנורמליזציה".

6. ניתן להניח כי תיאור האירועים על גבי ה"מרמרה", שיופיע בשאלונים שימולאו ע"י הפעילים הללו, יהיה מוטה, וייתן סימוכין לקביעות שהופיעו בנוסח כתב המינוי של ועדת הבדיקה של המועצה לזכויות האדם (ראו להלן).

פעילים ירדנים במסיבת עיתונאים שנערכה למשתתפים לאחר המשט (pharmajo.com).

ההטייה הבסיסית של ועדת הבדיקה כפי שהיא מתבטאת בכתב המינוי שלה

7. המתודולוגיה הבעייתית בה נוקטת משלחת מועצת זכויות האדם משקפת הטיה בסיסית יותר, שבאה לידי ביטוי בכתב המינוי של ועדת הבדיקה (ראו אתר מועצת זכויות האדם של האו"ם, מסמך מה-23.6.2010 שכותרתו: Resolution adopted by the Human Rights Council 14/1: "The Grave Attacks by Israeli Forces against the Humanitarian Boat Convoy").

8. נוסח כתב המינוי ונוסח מסמכים נוספים המופיעים באתר האינטרנט של המועצה לזכויות האדם של האו"ם, קובעים, כי הכוחות הישראליים "התקיפו" את "המשט ההומניטארי" ("Humanitarian boat convoy"). בנוסח אין זכר להתנהגות האלימה של פעילי ה-IHH ולהכנות שקיימו מראש לצורך העימות האלים עם צה"ל. הכנות אלו כללו העלאת אמצעי לחימה התקפיים על גבי ה"מרמרה" ושימוש בהם נגד צה"ל, כולל ירי מנשק חם (שני חיילי צה"ל נפצעו כתוצאה מנישק מירי חם, האחד מכלי לחימה חם שנחטף מחייל צה"ל, והשני מכלי נשק חם, שאיננו בשימוש צה"ל, שהועלה להערכתנו ע"י פעילי ה-IHH לספינה).² בנוסח כתב המינוי אין גם אזכור לצורך של ישראל להתמודד עם הברחת פעילי טרור, כספים ואמצעי לחימה (כולל רקטות ארוכות טווח) לרצועה עבור חמאס, תופעה המחייבת פיקוח ובדיקה על הכניסות והיציאות לרצועה.

² ראו לקט מידע מה-23 באוגוסט 2010: "בחנית אמצעי הלחימה והציוד הרב, אשר נמצאו על 'המרמרה' ואופן השימוש בהם, מצביעים בבירור על הכנות מוקדמות ללחימה אקטיבית מול חיילי צה"ל ומזימים טענות אנשי IHH בדבר 'התנגדות פאסיבית' בלבד. ברשות פעילי ה-IHH נמצאו אמצעי לחימה התקפיים רבים, כולל אלות עץ, מוטות ברזל, גרזנים ולפחות כלי נשק 'חם' אחד או שניים"

9. נוסח הקמת ועדת הבדיקה ומסמכים נוספים של המועצה לזכויות האדם (המופיעים באתר האינטרנט שלה) **קובעים מלכתחילה כי מטרת המשט הייתה העברת סיוע הומניטארי**. זאת בעוד שמכלול המידע שבידינו, כולל התבטאויות בולנט ילדרים ראש IHH ומסמכים פנימיים של ארגון Free Gaza Movement מוכיחים בעליל **כי למשט היו מטרות פוליטיות מובהקות של עימות עם ישראל; בידודה ודירבון ממשלות זרות לנקוט צעדי ענישה נגדה**. מהמידע שבידינו עולה המסקנה כי ההדגשה על "מטרתו ההומניטארית" כביכול של המשט הייתה **בראיית מארגניו מס שפתיים שנועד בעיקר לפעילי ארגוני זכויות אדם ופעילים פרו-פלסטינים שהשתתפו במשט**.³

10. מעבר כל אלו, כתב המינוי של ועדת הבדיקה של מועצת זכויות האדם של האו"ם **רצוף בטרמינולוגיה עוינת לישראל המאמצת באופן חד-צדדי את טיעוני החמאס, IHH וגורמים נוספים העויינים לישראל**. כך למשל, רצועת עזה מכונה "occupied Gaza"; פעילי IHH וארגונים תורכים אסלאמיסטים המשתפים עימה פעולה, שהיו על גבי ה"מרמרה" מכונים "innocent civilians" (אף שהגרעין הקשה כלל בחלקו פעילים איסלאמיסטים קיצוניים ורוב ההרוגים הכריזו על רצונם להפוך לשהידים).

³ ראו למשל לקט מידע מה-14 ביוני 2010: "[מסמכים פנימיים של ארגון Free Gaza, שנתפסו במשט האחרון, חושפים סתירות מהותיות בין מדיניותו האמיתית של הארגון לבין התנהלותו הפומבית. המסמכים מעידים, בין השאר, כי הארגון מנסה להסתיר את סיועו למשטר חמאס, בשל הגדרת חמאס כארגון טרור בארה"ב ובמקומות נוספים](#)".